

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από την ιστορική πηγή που σας δίνεται:

α. να εντοπίσετε τους λόγους που οδήγησαν στην Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 και
(μονάδες 12)

β. να αναφερθείτε στις βασικές διατάξεις και τον πολιτικό χαρακτήρα του Συντάγματος του 1844.

(μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

«Η παραίτηση της κυβέρνησης Μαυροκορδάτου (10 Αυγούστου 1841) δυνάμωσε τη γενική δυσαρέσκεια κατά του θρόνου. Τα τρία ελληνικά πολιτικά κόμματα, αγγλικό, γαλλικό, ρωσικό, ενώθηκαν σε αντιπολιτευτικό μέτωπο κατά του Όθωνα και, επειδή το νόμιμο πλαίσιο δράσης τους ήταν ασφυκτικά περιορισμένο, άρχισαν να συνωμοτούν. Τις συνωμοτικές κινήσεις ευνοούσε και η οξύτατη οικονομική κρίση η οποία, στις αρχές του 1843, οδήγησε την ελληνική κυβέρνηση σε κήρυξη πτώχευσης. Επίσης οι πρεσβευτές των τριών Δυνάμεων [Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας] ενθάρρυναν και αυτοί τις συνωμοτικές κινήσεις ελπίζοντας ο καθένας τους να επωφεληθεί από τη μεταβολή. [...] Οι κοινοί στόχοι των αρχηγών της συνωμοσίας απέβλεπαν στην αποπομπή των Βαυαρών και στην παραχώρηση Συντάγματος. [...] Τη νύχτα της 2ας προς 3ης Σεπτεμβρίου, ο στρατός των συνωμοτών περικύκλωσε τα ανάκτορα ενώ συγχρόνως πλήθος λαού άρχισε να συγκεντρώνεται στον ίδιο χώρο. [...] Μετά από ασθενή αντίσταση, ο Όθων υποχώρησε και υποσχέθηκε εκλογές για την ανάδειξη εθνικής συνέλευσης η οποία, μαζί με το βασιλιά, θα επεξεργαζόταν και θα ψήφιζε νέο σύνταγμα. [...] Οι εργασίες της εθνοσυνέλευσης διάρκεσαν από το Νοέμβριο του 1843 ως το Μάρτιο του 1844. Το Σύνταγμα ψηφίστηκε στις 18 Μαρτίου 1844».

Douglas Dakin, *Η ενοποίηση της Ελλάδας (1770-1923)*, Αθήνα 1984, σελ. 123-124.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

«Σύμφωνα με το νέο Σύνταγμα (του 1844), η νομοθετική εξουσία θα ασκείτο συλλογικά από το βασιλιά, από μια Βουλή εκλεγμένη από το λαό και από μια Γερουσία που τα μέλη της διορίζονταν ισόβια από το βασιλιά. [...] Η εκτελεστική εξουσία ανήκε στο βασιλιά και στους υπουργούς που διορίζονταν και παύονταν από τον ίδιο, χωρίς να έχει λόγο η Βουλή. Επίσης, σύμφωνα με το Σύνταγμα, η δικαιοσύνη απέρρεε από το βασιλιά. Παρά το συντηρητικό του χαρακτήρα, υπήρχαν στο Σύνταγμα και αρκετά φιλελεύθερα στοιχεία όπως: εγγύηση της ατομικής ελευθερίας, της ελευθερίας του τύπου, της ισότητας όλων απέναντι στο νόμο και της μη αναγνώρισης της δουλείας στην Ελλάδα».

Αλέξανδρος Σβώλος, *Τα ελληνικά συντάγματα 1822-1975/1986*, Αθήνα 1998, σ. 169